

KAP. 1.4

1.30

POLYNOM DIVIDERA:

$$\begin{array}{r} x^2 + 3x - 3 \\ x^3 + x + 1 \overline{) x^5 + 3x^4 - 2x^3 + 2x - 1} \\ \underline{-(x^5 + x^3 + x^2)} \\ 3x^4 - 3x^3 - x^2 + 2x - 1 \\ \underline{-(3x^4 + 3x^2 + 3x)} \\ -3x^3 - 4x^2 - x - 1 \\ \underline{-(-3x^3 - 3x - 3)} \\ -4x^2 + 2x + 2 \end{array}$$

$$\text{SVAR: } \begin{cases} \text{KVOT: } x^2 + 3x - 3 \\ \text{REST: } -4x^2 + 2x + 2 \end{cases}$$

$$\begin{array}{r} x^5 + x^4 + x^3 + x^2 + x + 1 \\ x - 1 \overline{) x^6 - 1} \\ \underline{-(x^6 - x^5)} \\ x^5 - 1 \\ \underline{-(x^5 - x^4)} \\ x^4 - 1 \\ \underline{-(x^4 - x^3)} \\ x^3 - 1 \\ \underline{-(x^3 - x^2)} \\ x^2 - 1 \\ \underline{-(x^2 - x)} \\ x - 1 \\ \underline{-(x - 1)} \\ 0 \end{array}$$

$$\text{SVAR: } \begin{cases} \text{KVOT: } x^5 + x^4 + x^3 + x^2 + x + 1 \\ \text{REST: } 0 \end{cases}$$

1.31 FAKTORISERA:

c) $x^3 - x = x(x^2 - 1) = x(x+1)(x-1)$

d) $x^2 - 3x + 2$

SÖK EN ROT. PRÖVA $x=1$: $1^2 - 3 \cdot 1 + 2 = 0$ OK

D.V.S $x-1$ ÄR EN FAKTOR. POLYNOMDIVIDERA:

$$\begin{array}{r} x-2 \\ x-1 \overline{) x^2-3x+2} \\ \underline{-(x^2-x)} \\ -2x+2 \\ \underline{-(-2x+2)} \\ 0 \end{array}$$

SVAR: $x^2 - 3x + 2 = (x-1) \cdot (x-2)$

1.34

FAKTORISERA POLYNOMET $p(x) = x^3 - 2x - 4$

GISSA LÖSNING MED HJÄLP AV SATS 4 (s.54). OM $p(d) = 0$,

$d = \frac{p}{q}$ SÅ MÅSTE

$p = \pm 1, \pm 2, \pm 4, \quad q = \pm 1$

GÄNOM ATT PRÖVA DESSA MÖJLIGHETER SER VI ATT

$p(2) = 2^3 - 2 \cdot 2 - 4 = 8 - 8 = 0$

D.V.S $x-2$ ÄR EN FAKTOR.

$$\begin{array}{r} x^2+2x+2 \\ x-2 \overline{) x^3-2x-4} \\ \underline{-(x^3-2x^2)} \\ 2x^2-2x-4 \\ \underline{-(2x^2-4x)} \\ 2x-4 \\ \underline{-(2x-4)} \\ 0 \end{array}$$

$\Rightarrow p(x) = (x-2)(x^2+2x+2)$

ÅTERSTÅR ATT FAKTORISERA x^2+2x+2 . DETTA KAN VI GÖRA GÄNOM ATT LÖSA

$x^2+2x+2 = 0 \xrightarrow{\text{(KVADRATKOMPLETTERA)}} \Rightarrow (x^2+2x+1) - 1 + 2 = 0 \Rightarrow (x+1)^2 + 1 = 0$

$\Rightarrow (x+1)^2 = -1$ SAKNAR REELLA RÖTTER, TY $(x+1)^2 \geq 0!$

D.V.S VI KAN INTE FAKTORISERA x^2+2x+2 I REELLA FAKTORER.

SVAR: $p(x) = (x-2) \cdot (x^2+2x+2)$

1.35 BERÄKNA (GEOMETRISK) SUMMA!

$$\begin{aligned}
 \text{a)} \quad 1 + 2 + 4 + 8 + 16 + 32 &= 2^0 + 2^1 + \dots + 2^5 \\
 &= \sum_{k=0}^5 2^k \\
 &= \frac{2^6 - 1}{2 - 1} = 63
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{c)} \quad 2 + 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{128} &= 2 \cdot \left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \dots + \frac{1}{256} \right) \\
 &= 2 \cdot \left(\left(\frac{1}{2}\right)^0 + \left(\frac{1}{2}\right)^1 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \dots + \left(\frac{1}{2}\right)^8 \right) \\
 &= 2 \cdot \sum_{k=0}^8 \left(\frac{1}{2}\right)^k \\
 &= 2 \cdot \frac{1 - \left(\frac{1}{2}\right)^9}{1 - \frac{1}{2}} = 2 \cdot \frac{1 - \frac{1}{512}}{\frac{1}{2}} = 4 \cdot \frac{511}{512} \\
 &= \frac{511}{128}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{e)} \quad 1 - x + x^2 - x^3 + \dots - x^9 &= (-x)^0 + (-x)^1 + (-x)^2 + (-x)^3 + \dots + (-x)^9 \\
 &= \sum_{k=0}^9 (-x)^k \\
 &= \frac{1 - (-x)^{10}}{1 - (-x)} \\
 &= \frac{1 - x^{10}}{1 + x}
 \end{aligned}$$

1.37

BERÄKNA SUMMAN:

$$b) \sum_{k=1}^n e^{-k} = \sum_{k=1}^n e^{-1} \cdot e^{-k+1} = e^{-1} \sum_{k=1}^n e^{-k+1} = \text{[scribbled out]}$$

$$\text{[scribbled out]} = \left\{ j = k-1, \begin{array}{l} k=1 \Rightarrow j=0 \\ k=n \Rightarrow j=n-1 \end{array} \right\} =$$

$$= e^{-1} \cdot \sum_{j=0}^{n-1} e^{-j} = e^{-1} \cdot \sum_{j=0}^{n-1} \left(\frac{1}{e}\right)^j$$

$$= e^{-1} \cdot \frac{1 - (e^{-1})^n}{1 - e^{-1}} = \underline{\underline{\frac{1 - e^{-n}}{e - 1}}}$$

$$e) \sum_{k=2}^5 \frac{k \cdot (-1)^k}{2^k}$$

OBS! $\Rightarrow$ GEOMETRISK SUMMA, TY

$$\frac{\frac{k \cdot (-1)^k}{2^k}}{\frac{(k+1) \cdot (-1)^{k+1}}{2^{k+1}}} = \frac{2^{k+1}}{2^k} \cdot \frac{k \cdot (-1)^k}{(k+1) \cdot (-1)^{k+1}} = -2 \cdot \frac{k}{k+1}$$

D.V.S. KVOTEN AV TVÅ PÅ VARANDRA FÖLJANDE TERMER
ÄR $\Rightarrow$ KONSTANT (DEN BERÖR PÅ INDEX k).

VI FÅR RÄKNA PÅ "FÖR HAND":

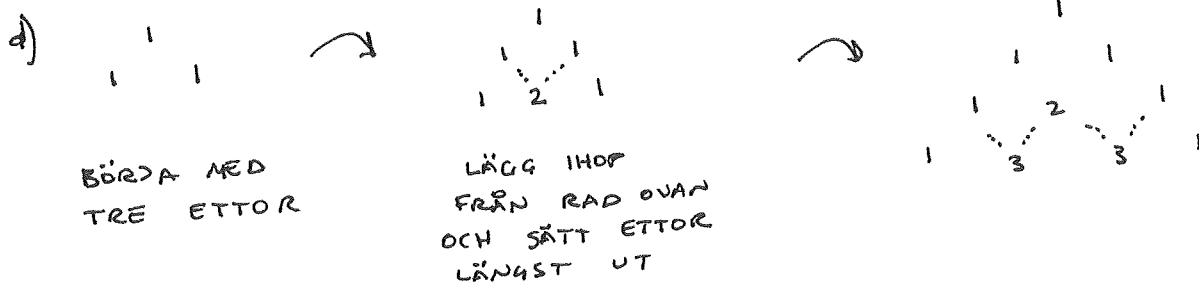
$$\sum_{k=2}^5 \frac{k \cdot (-1)^k}{2^k} = \frac{2 \cdot (-1)^2}{2^2} + \frac{3 \cdot (-1)^3}{2^3} + \frac{4 \cdot (-1)^4}{2^4} + \frac{5 \cdot (-1)^5}{2^5}$$

$$= \frac{1}{2} - \frac{3}{8} + \frac{1}{4} - \frac{5}{32} = \frac{16}{2 \cdot 16} - \frac{3 \cdot 4}{8 \cdot 4} + \frac{8}{4 \cdot 8} - \frac{5}{32}$$

$$= \frac{16 - 12 + 8 - 5}{32} = \underline{\underline{\frac{7}{32}}}$$

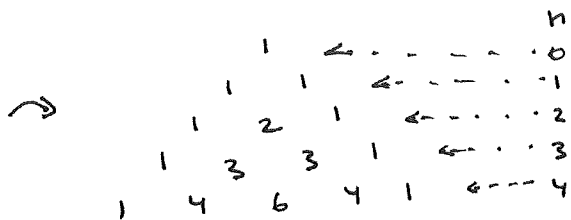
1.42

BTTG UPP PASCALS TRIANGEL

BÖRJA MED TRE ETTOR

LÄGG IHOP FRÅN RAD OVAN OCH SÄTT ETTOR LÄNGST UT

NU KAN VI SKRIVA UPP $(a+b)^n$ FÖR $n=2,3,4$

a) $(a+b)^2 = 1 \cdot a^2 + 2 \cdot a \cdot b + 1 \cdot b^2$

b) $(a+b)^3 = 1 \cdot a^3 + 3 \cdot a^2 \cdot b + 3 \cdot a \cdot b^2 + 1 \cdot b^3$

c) $(a+b)^4 = 1 \cdot a^4 + 4 \cdot a^3 \cdot b + 6 \cdot a^2 \cdot b^2 + 4 \cdot a \cdot b^3 + 1 \cdot b^4$

1.45

BESTÄM KOEFFICIENTEN FÖR x^3 I POLYNOMET:

$$(3-x)^8 = \sum_{k=0}^8 \binom{8}{k} 3^k \cdot (-x)^{8-k} \quad (\text{BINOMIALSATSEN})$$

x^3 KOEFFICIENTEN FÅS FRÅN $k=5$ ($8-5=3$):

$$\binom{8}{5} 3^5 \cdot (-x)^{8-5} = \frac{8!}{5! \cdot 3!} \cdot 3^5 \cdot (-x)^3$$

~~XXXXXXXXXX~~

$$= - \frac{8 \cdot 7 \cdot 6}{3 \cdot 2} \cdot 3^5 \cdot x^3$$

$$= -8 \cdot 7 \cdot 3^5 \cdot x^3 = \underline{\underline{-56 \cdot 3^5 \cdot x^3}}$$

KOEFFICIENT

SVAR: $-56 \cdot 3^5$ ($= -13608$)

1.44

VAD ÄR KOEFFICIENTEN FÖR x^2 I $(x+1)^{15}$?

ANVÄND BINOMIALSATSEN

$$(x+1)^{15} = \sum_{k=0}^{15} \binom{15}{k} x^k = \binom{15}{0} \cdot 1 + \binom{15}{1} \cdot x + \dots + \binom{15}{13} \cdot x^{13} + \binom{15}{14} \cdot x^{14} + \binom{15}{15} \cdot x^{15}$$

VI SER ATT DEN SÖKTA KOEFFICIENTEN ÄR

$$\binom{15}{13} = \frac{15!}{13!(15-13)!} = \frac{15 \cdot 14}{2!} = 15 \cdot 7 = 105$$

SVAR: 105

1.47

VAD ÄR HÖGSTA GRADSTERMEN

$$1 \quad (x^3-2)^{16} - (x^4+3)^{12} ?$$

ANVÄND BINOMIALSÄTSEN:

$$(1) \quad (x^3-2)^{16} = \sum_{k=0}^{16} \binom{16}{k} \cdot (x^3)^k \cdot (-2)^{16-k}$$

$$(2) \quad (x^4+3)^{12} = \sum_{k=0}^{12} \binom{12}{k} (x^4)^k \cdot (3)^{12-k}$$

HÖGSTA GRADSTERMERNÄ FÖR (1) OCH (2) ÄR

$$\binom{16}{16} \cdot (x^3)^{16} \cdot (-2)^0 = x^{48}$$

$$\binom{12}{12} \cdot (x^4)^{12} \cdot (3)^0 = x^{48}$$

DESSA TAR UT VARANDRA (VI ÄR INTRESSERADE AV "(1)-(2)",
SÅ VI RÄKNAR UT NÄST-HÖGSTA ORDNINGENS TERMER:

$$\binom{16}{15} \cdot (x^3)^{15} \cdot (-2)^{16-15} = 16 \cdot x^{45} \cdot (-2)^1 = -32 \cdot x^{45} \quad \leftarrow \text{HÖGST!}$$

$$\binom{12}{11} \cdot (x^4)^{11} \cdot 3^{12-11} = 12 \cdot x^{44} \cdot 3 = 48 \cdot x^{44}$$

SVAR: $-32x^{45}$
